Popular Lectures on Theosophy

Delivered at Adyar, Madras.

BY

Mrs. ANNIE BESANT.

Translated into

TELUGU

BY

HARI BAPAYYA SARMA,
Telugu Pandit, A. V. M. School,
Vemuri ([illegible])

Printed & Published

by

[illegible]

GUNTUR.

[illegible]

దివ్యజ్ఞాన విషయికోపన్యాసములు

ప్రథమోపన్యాసము

దివ్యజ్ఞానమన నేమి

ఇది

శ్రీమతి అనిబెశెంటు దొరసానిగారి యుపన్యాసముల కాంధ్రీకరణము.

By

హరి బాపయ్యశర్మ

ఆంధ్ర ప్రధానోపాధ్యాయుఁడు

ఓరంగల్.

చంద్రికా ముద్రాక్షరశాల,

గుంటూరు.

1920.

విషయ సూచిక

FOREWORD.

These six popular lectures on Theosophy were delivered at Adyar, Madras by Mrs. Annie Besant and were intended to offer a simple outline of the fundamental ideas of Theosophy to those unacquainted with these conceptions.

Now as an humble service to the mother tongue by means of translation I place this work (First lecture) only before the Telugu reading public, with the help of which a person of ordinary intelligence and education can easily acquire a synthetic knowledge of Theosophy.

This is my first attempt and mistakes due to my imperfect knowledge may kindly be corrected by Pandits and Savants and suggestions coming from such revered sources will be thankfully received and utilised for the next edition.

For the suitable rendering into vernacular of scientific terms I have been guided by the books on physics and chemistry in Telugu edited by Mr. K. V. Lakshman Rao M. A. and for philosophical terms I am indebted to the translation of the Bhagavad Gita by Mrs. Annie Besant, to whom I here tender my grateful acknowledgements In some places of the book I have also been helped by Mr. P. Sundaram Iyer, Head master, Warangal (Matwada) for which I offer him my cordial thanks.

Many and sincere thanks are also due to Mr. B. P. Wadia the Hon. Manager, T. P House Adyar, and to the Head of the Translation committee Mr. R. G. Misra Dy. Col Ghazipoor for their kind permission for translation of the work in question.

Khamamett, 25—3—20. HARI BAPAYYA.

శ్రీ

పీఠిక

ఇవి మొత్తమాఱుపన్యాసములు. ఈ చిన్నమాలిక, లోకవిఖ్యాతయు, బ్రహ్మజ్ఞాన సంపన్నురాలును నగు శ్రీమతి అనిబెసంటు దొరసానిగారి వలన నడయారు [చెన్నపట్టణము] నందు సమకూర్పఁబడెను. కొన్ని దినముల క్రిందట నాకీ యుపన్యాసములఁ జదువుటఁ దటస్థించెను. అపుడు వీనిని మాతృభాషయం దనుసందించిన యెడల, దివ్యజ్ఞానసమాజ సంబంధమైన భావములు కొంతవరకు సాముదాయకముగనైన నాంధ్రలోకమునకుఁ బరిచయము నగునని యుద్దేశ మొకటి కలిగె. ఈ యుపన్యాసములను కరగ్రంథరూపమున విడివిడిగాఁ బ్రకటించిన యెడల బాగుగనుండునని యనేక మిత్రులు సకారణముగ సూచించిరి. ఆకారణము వలన, నీ ప్రథమోపన్యాసము మాత్రమే ప్రస్తుతము ప్రకటింపఁ బడుచున్నది.

అల్పజ్ఞుఁడనగు నేనిట్టి ప్రయత్నమునకుఁ బూనుకొనుట పండితమండలికి పరిహాసమునకుఁ దోఁచవచ్చును. ఇయ్యది నా ప్రథమప్రయత్నము. దోషంబులున్నచో రాబోవు కూర్పునందు సవరించుకొనువాఁడను. ఇమ్మహావిషయముయొక్క భాషాంతరీకరణమునకుఁ గడంగుట నాకట్టి విషయము పైనగల యభిమాన బలమే కాని పాండిత్యబలము గాదు.

దరిద్రుఁడనగు నేనిక్కార్యమునకుఁ బూనుటఁ గని మన్మిత్రులగు మ. రా. శ్రీ. పర్వా శేషగిరిరావు [సబ్జిస్ట్రారు కారేపల్లి] పంతులుగారు గ్రంథముద్రణా వ్యవహారములకుం దోడ్పడి తమ యద్వితీయ పరమార్థమును వ్యక్తీకరించిరి. ఇందులకు వారికి నే నెంతయుఁ గృతజ్ఞుఁడ నగుటయే గాక, వారియట్టి ధార్మికభావము వాసనాత్మకముగ గాక వ్యవసాయాత్మకముగఁ బరిణమించుటకును, లౌకిక పారమార్థిక జీవితంబులు సమస్తకళ్యాణములచేఁ బ్రకాశించుటకును, ఈశ్వరుఁ బ్రార్థించుచున్నాఁడ.

25 మార్చి 1920
ఖమ్మంమెట్టు [స్తంభాద్రి]

ఇట్లు
సకల సుజన విధేయుఁడు,
హరి బాపయ్య శర్మ.

Theosophical Publishing House,
Adyar, Madras 2nd April 1918.

To Mr. Hari Bapayya Sarma

Dear Sir,

You are hereby granted permission to translate "POPULAR LECTURES ON THEOSOPHY & HINDU IDEALS" into Telugu; but we suggest that you would first consult the head of the Translation Committee Mr. R. G. Misra Dy. Col. Ghazipoor,

Yours faithfully,
(Sd). B. P. WADIA,
Hon. Manager.

(True Copy).

NOTE.

Permission for translation was kindly granted by Mr. B.P. Wadia, The Hon Manager T. P. House, Adyar and Mr. R G. Misra, the Head of the Translation Committee (in the month of April 1918).

H. B.

అనువాద గ్రంథ సమర్పణమ్

శ్లో॥ ఈక్షణాధ్యాన సంస్పర్శైః
మత్స్య కూర్మ విహంగమాః
పోషయంతి స్వకాన్ పుత్రాన్
తద్వత్పండిత వృత్తయః॥

కాబట్టి

ఏమహాపండితులెచ్చటెచ్చట లోకమునందు పారమార్థిక జ్ఞానాభివృద్ధికి యథాశక్తి కృషి సలుపుచున్నారో, అట్టి మహానుభావులకు భక్తియుక్తంబుగ నీ చిన్నియనువాద గ్రంథంబు సమర్పితంబు.

ఖమ్మంమెట్టు
25—3—1920

హ. బా.

శ్రీ

దివ్యజ్ఞానమననేమి?

హితులారా!

ఈమధ్యకాలమున దివ్యజ్ఞానమననేమి? అను విషయమునుగురించి యనేకపరిశోధనలు జరుగుచుండుటఁగని దాని యొక్క బాహ్యస్వరూపమును గురించియు, తన్ముఖ్యోపదేశములనుగురించియుఁ గొంతవఱకుపన్యసించినయెడల ప్రస్తుతము నానిరూపణమిచట సత్కాలక్షేపమందు వినియోగింపఁబడినట్లౌనని తలంచితిని. ప్రస్తుతవిషయమును, సాధ్యమైనంతవఱకు సాంకేతికపదరహితముగఁ జేసి సాధారణవిద్యావివేకములచేఁ బఱగు ప్రతిమనుష్యునకువిషయగ్రహణమునకారంభమునవసరమగు సులభమార్గముననే విశదపఱచుటకుఁ బ్రయత్నించుచున్నాను. దివ్యజ్ఞానము, విద్యావివేక సంపత్తిలేనివారికి సుబోధకమని నేనెన్నటికినినటింపఁజాలను. సాధారణమైన విద్యావివేకసంపదలగలిగి, ప్రాపంచికవ్యవహారములయెడ, తనబుద్ధిని ప్రయోగింపగల ప్రతిమనుష్యుడు, బ్రహ్మజ్ఞానమునకు సంబంధించిన ముఖ్యోపదేశములను సాముదాయకముగనైన గ్రహింపగలడు. జీవితము (Life) యొక్క గొప్ప సంయోగీకరణవిధానమును క్రమముగా గ్రహింపవలెనన్న, మానవునకేమాత్రమయిన విద్యావివేకసంపత్తి యబ్బదేని అయ్యది యసాధ్యమనియే చెప్పవలెను. కొన్ని యుపదేశములను విద్యా

రహితుఁడగు మానవుడునైతము, ఆరంభాచరణము నిమిత్తము
గ్రహింపగలడు. కాని ఏవిధానమునందట్టి యుపదేశక విషయ
ములు పరస్పరము జతగూర్పఁబడుచున్నవో, ఏరూపమునందవి
యేకీభవించి జీవితముయొక్క మహాసంయోగీకరణమును నిర్మిం
చుచున్నవో, అట్టి విధానములను లేక యట్టిభావనలను మను
ష్యుఁడు కొంతవరకు విద్యాసంపత్తిని పడయక గ్రహింపఁ
జాలడు.

దివ్యజ్ఞానమను విషయము 1875 వ సంవత్సరమునఁ
బ్రపంచమునఁ బ్రచారములోనికివచ్చెను. కాని, మానవజాతికి
విజ్ఞానము, నాగరకత యనునవి యెంత ప్రాచీనములో, దివ్య
జ్ఞానమనునది యునంత ప్రాచీనమైనది. అది, ప్రపంచమునం
దలి యనేక భాషలలో ననేక నామములతోఁ బ్రసిద్ధికెక్కుచు
న్నది. భాషలు, నామములు, వేర్వేఱుగానున్నను, దానిభావ
మన్ని భాషలలోను, నామములలోను సర్వకాలముల యందేక
విధముగనే యున్నది. నాస్తికమత మంతకంతకుఁ బ్రపంచము
నందలి వివిధజాతులయొక్క నాగరికతాశకటమును గమనపా
యకరముగను, తీవ్రముగను నడపించుకొని పోవుచున్నందున
బ్రహ్మవిద్యావిషయముయొక్క పునఃప్రకటనమును గావించు
ట మనకాలముననే యత్యంతావశ్యక విషయముగఁ బరిణమిం
చె. ప్రకృతిశాస్త్ర మభివృద్ధిజెందినకాలఁది, అయ్యది భౌతిక
మార్గమునను గమించుచుండెను. మఱియును, ప్రకృతిశాస్త్ర
జ్ఞాన మభివృద్ధి జెందుచున్నకాలఁది ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞుఁడజ్ఞేయ
వాదిగ (Agnostic) బరిణమించిపోవుట యతనికాల స్వాభావి

క లక్షణమగుచుండె. ఆకాలమందు యూరపుఖండము యొక్క భావప్రపంచమున నొక సందిగ్ధసమయము సంభవించెను. అదియెట్టిదియన. మానవుఁడింద్రియగోచర విషయములనుమాత్రమే గ్రహింపగలఁడనియు, హేతువువలనను, అనుమానము వలనను, నిరూపింపఁబడునంతవరకు మనుష్యుఁడు గ్రహింపగలిగియున్నాఁడనియు, వాగాది యింద్రియములకునుబుద్ధికినియతీతముగ జ్ఞానసంపాదన కేవిధమయిన సాధనాంతరము లేదనియు, తనకన్యముగు ప్రపంచముయొక్క స్పర్శను బొందుట కేవిధమయిన మార్గము లేదనియు, ఆకారణమువలన జీవితముయొక్క అగాధమును శాశ్వతమునగు మూలతత్త్వములను గుఱించిగాని, వానియుత్పత్తి గమ్యస్థానములను గుఱించిగాని, ఈశ్వరుఁడు, జీవుడు, అమృతత్వము మున్నగు నామములను గుఱించి వచింపఁబడు విషయములు గాని, గ్రహింప నసాధ్యమనియు, బరిపరివిధముల కలవరము సంభవించె. ఈయభిప్రాయములు పాశ్చాత్త్యుల భావములువ్యాపించిన ప్రాగ్దేశములందును, ప్రాశ్చమేయుల యాధేయరాజ్యములందును, (colonies) వ్యాపించి సమస్తప్రపంచము నంధకారముచేఁ గప్పివేయవలెనని ర్ఘుళిపించెను. అంతట మానవకోటికి సదాసంరక్షకులుగనుండు మహాత్ములు, దేశకాల పాత్రముల ననుసరించి మానవునకు లభించియుండు మానసిక లక్షణమునకుఁ దగినటుల నతిప్రాచీనమయిన నీసత్యవిద్య నభినవరూపముగఁ బ్రకటించుట యెంతయు ధార్మికమని తలపోసిరి. ఆప్రకారము ప్రపంచమున నొక నూతన జాతీయవికాసము నిమిత్తము సంభవించుచున్న ప

రిస్థితులకుఁ దగినటుల నానావిధమతముల యందంతర్హితమయి
న సత్యవిషయముఁ మనుష్యునకు బహిరంగపఱచఁబడెను.
ప్రపంచమందలి యే జాతియు (Nation) తన విశ్వాసమువలన
పొందనగు ప్రత్యేకలాభములు భంగపడకుండులాగు సమస్త
మతములును ఒకేయుద్దేశమును గుఱించి పనిచేయుచున్నవి.
కనుక, ఒకవృక్షము యొక్క శాఖోపశాఖలవలె బ్రకాశించు
చుండు సకలమతముల యొక్క మూలాధారమును గుఱించి
పునఃప్రకటనము గావింపబడెను.

అపుడు మతమును గుఱించి లోకమునకు బహిర్గతపఱ
చట యత్యంతావశ్యకవిషయమై యుండెను. కాని యేమి? ప్రకృతి
శాస్త్రమీ సిద్ధాంతమునే విస్తారముగ వ్యాపింపజేయుచుండెను.
కాని యీవ్యాపన భిన్నమార్గమున భిన్నోద్దేశము నిమిత్తమై
యుండె. (అది ప్రకృతిశాస్త్రము) నానావిధ మతస్వరూప
ములను "తారతమ్యముగల పురాణకథల"ను శీర్షిక క్రింద విభ
జించిపెట్టెను. కాని పూర్వులు వదలిపెట్టిపోయిన ప్రాచీన
శిథిలము (Rulns) లను గుఱించి జాగరూకతతోఁ జేయఁబడిన
పరీక్షలవలననేమి, పురాతనవస్తుశాస్త్రజ్ఞునివలనను, చరిత్ర
కారునివలనను జేయఁబడిన పరిశోధనలవలననేమి, నానావిధ
ప్రాచీన సభ్యతలకు సంబంధించిన గ్రంథసంచయావలోకనము
వలననేమి, భూమ్యంతర్భాగ పరిశోధనమువలననేమి పురాతన
శాసనములను గుఱించి చేయఁబడిన శాస్త్రీయ (Scientific)
వ్యాఖ్యాన భాషాంతరీకరణాదులవలననేమి, ప్రపంచమునందలి
సమస్తమతముల యొక్క ముఖ్యసిద్ధాంతములు, పరస్పరము

భేదించక, ఏకీభవించుచున్నవనియే ధృవపడుచుండెను. అన
గా నాయా మతములయొక్క ధర్మశాస్త్రములన్నియు వాని
యాదిమ నాగరికదశయందు సమన్వయమునే గలిగియుండెను.
ఆయా మతస్థాపకుల చరితంబులు పరస్పరము సరిపోలుచునే
యుండెను, ఆయామతములకు సంబంధించిన నానావిధకర్మలు,
సాంప్రదాయములు ఆచారములు, సంస్కారములు, బాహ్య
వేషమున కనువగు వివరణములయందు బరస్పర వ్యత్యాస
ముగలిగియున్నను పరస్పరభావములయం దేకత్వానుసం
ధానమే పొడసూపుచుండెను. సర్వమతములను తర్కించి
యనమానపఱచవలెననెడి యుద్దేశముగాని, అట్టి విశ్వాసము
గాని, లేనివారలవలన నట్టి మేకభావము ప్రకటితమగు
చుండె. మతము, తరువాతికాలములయందెంత సంస్కరింపఁ
బడుచు వచ్చినను, అది మనుష్యుని యజ్ఞానముయొక్క ఫల
మని తర్కింపఁబడెను. మనుష్యుని యజ్ఞానమే మతమనియు,
జ్ఞానాభివృద్ధియగుటయే తడవు మతముయొక్క పిర్యాణకాల
ఘంటానాదము మ్రోగెనని చివరకు నిశ్చయింపఁబడెను.
కాఁబట్టి ప్రాచీన సిద్ధాంతములయొక్క. పునఃప్రకటనము
గావింపఁబడినపుడు యూరపుఖండ మీస్థితియందుండెను.

ఆరంభమున దివ్యజ్ఞాన విషయమునకు సంబంధించిన
కార్యములు, అమెరికాయూరపుఖండములందు నివర్తింపఁబడు
చుండెను. ప్రాచీనభావములను వ్యక్తపఱచు శబ్దమునకుగాను
గ్రీసుదేశీయ భావములవలన, దివ్యజ్ఞానవిషయిక వ్యూహము
(planes) లాకర్షింపబడెను. క్రీస్తు జన్మించిన తరువాత కొంత

కాలమువఱకు దివ్యజ్ఞానమను (Theosophy) శబ్దమూకాలమునందలి ప్లాటో మహాశయుని నవీనసాంప్రదాయక (schools) శోధలయందుఁ దఱుచుగా వాడబడుచుండెను. పిమ్మట తత్త్వజ్ఞానమునకు సంబంధించిన సాంప్రదాయములవారెల్లరును క్రమముగా నీశబ్దము నుపయోగించుకొనుచువచ్చిరి. యూరొపుఖండమందలి గూఢమతవాదులందఱొకరితరువాతనొకరీశబ్దమునే వాడిరి. యూరపుఖండపు భావములలో నీశబ్ద మొకానొక యర్థముతో సంబంధింపబడినందున, మతశాస్త్రీకవిషయానుభవజ్ఞులందఱు దివ్యజ్ఞానమని యుదహరింపఁబడినపుడెల్లను, తత్క్షణమే దానియొక్క విలక్షణభావమును గ్రహించుచువచ్చిరి. ఆశబ్దమొక ప్రాచీనయర్థమును గలిగియుండి, విద్వాంసుల హృదయమునకుఁ దన సంపూర్ణమైన భావమును వ్యక్తపఱచెను. కాబట్టి క్రీస్తుశకమునకుఁ బూర్వమునుండియు గ్రీకు దేశీయమైన థియసాఫియాయను శబ్దమునేగాక సంస్కృతమున బ్రహ్మవిద్య యనుశబ్దమునుగూడ గాంచుచున్నాము. బ్రహ్మయన దేవుఁడు, విద్యయన జ్ఞానము, కనుక బ్రహ్మవిద్య యన (Theosophy) దివ్యజ్ఞానము. ఇది మరియొక నామముతోఁగూడ వ్యవహరింపఁబడుచున్నది. అది పరావిద్య లేక పారమార్థిక జ్ఞానము.

ఒకానొకప్పుడు ఒక శిష్యుడు తన గురువుతో జ్ఞానమునుగురించి కొన్ని సంగతులనడిగెను. అంతట "జ్ఞానము రెండువిధములనియు, అందొకటి లౌకికము, మఱియొకటి పారమార్థికమనియు, శాస్త్రములు, కళలు, వాఙ్మయము, మత

గ్రంథములు, వేదములుమున్నగు నవి ప్రకృతిధర్మ (Lower knowledge) బోధకములనియు, ఏవస్తు జ్ఞానమువలన నితర సమస్తపదార్థములయొక్క జ్ఞానము మనకు స్వతసిద్ధముగ లభించుచున్నదో అది పారమార్థికజ్ఞానమనియు గురువు వచించెను. ఈ పారమార్థిక జ్ఞానమే యత్యంతోత్కృష్టమైన యీశ్వర జ్ఞానము. అదియే దివ్యజ్ఞానము. ఆ జ్ఞానము నిత్యము, లేక శాశ్వతమైన జీవమనికూడ వక్కాణించెను."

మతములు మనుష్యుని యజ్ఞానఫలభూతములను ప్రకృతి శాస్త్రముల బహిరంగవాదమునకు విరుద్ధముగ మతములన్నియు మనుష్యుని యజ్ఞానజన్యములుగావనియు, ఈశ్వరజ్ఞానము వలననే యుత్పత్తియగుచున్నవని గంటమ్రోగినటుల జయసూచక ప్రకటనము గావింపఁబడెను. మతములు సర్వకాల సర్వావస్థలయందును గలవు. వానివలననే, మనుష్యుడీశ్వరాన్వేషము సేయుచున్నాఁడు. మతమనగా నేమి ? మతమనగా నీశ్వరుని గురించి మానవుఁడొనర్చు నిరంతరాన్వేషము. ప్రపంచమందలి మతము లీశ్వరునిగురించి చేయఁబడునట్టి యన్వేషకవిధానములుగాని వేఱుగావు. మీరు, నానాదేశచరిత్రములం దెచ్చట జూచినను ఏనాగరకతనుగాని, ఏజాతినిగాని, పరీక్షించినను భూమండలముయొక్క పూర్వపశ్చిమాగ్రములకుంజని, మీ కిచ్చవచ్చిన యేస్థలమందుగాని, యేకాలమందుగాని నిలువబడి గమనింపుడు. అపుడు మీ రేమి గాంచుచున్నారు? సర్వత్ర, భగవంతుని కొఱకు నతితీవ్రమైన మనుష్యునితృష్ణావస్థయే మీకు గోచరించుచున్నది. మానవుని హృదయ

కుహారమునుండి వినఁబడుచున్న ప్రతిధ్వని యిదియే, ఈశ్వరా! హరిణము వనంబున తీయని జలంబులకెట్లు పరితపించుచున్నదో, నాయాత్మ నిన్ను బొందుట కట్లభిలషించుచున్నది, యని యొక్క హీబ్రూ గాయకునివలనఁ బాడఁబడెను. నిజముగా నీభావమెంతయు సమంజసముగ నున్నది. జలంబులు తమ యుత్పత్తిస్థానమును వదలి నిమ్నోన్నత ప్రదేశముల నింపుకొనుచు దమ మట్టము నెట్లు పొందుటకు యత్నించుచున్నవో, అట్లే మనుష్యాత్మ దైవముకొఱకు యంతస్తున కొఱయ నన్వేషించుచున్నదని గయారుదోనో బ్రూనో ఉపయోగించిన యుపమానమెంతయు సయుక్తికముగ నున్నది.

ఆశతో గాని, కోరికతో గాని, విశ్వాసముతో గాని ఈశ్వరు నెఱుంగుటయేగాక అచంచలమైన మనోనిగ్రహముతో బాహ్యప్రపంచమున నెచ్చటనో గాక అంతరప్రపంచమునసనగా మీహృదయంబులలో నిట్టి దివ్యశక్తినుగొనఁబడవలెను. మీరు ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞుని కడకేగవలదు. ఏల? అతఁడు సృష్టి (Nature) యందొక ధర్మము (Law) కలదనియు అది యెన్నటికిని మారదనియు, మీకు చెప్పును. మీరు తార్కిక, వేదాంతులకడకేగవలదు. వారు హేతువాదములను మీయెదుటఁ బెట్టుదురు. మీకు కావలసినది విశ్వాసముగాని హేతువాదముగాదు. మీరు చిత్రకారుని కడకేగవలదు. అతఁడు మిమ్ముల గొంతవఱకాకర్షించినను, ఈశ్వరనిర్మిత పదార్థముల సౌందర్యమును, శృంగారమునుగురించి యేమిటో సంభాషింపగలడు. కాని యంతమాత్రమేచాలదు. గాయకు

త్త్వకుని కడకేగవలదు. అతడు నిరుపాధిక * (Abstraction) విషయములను మాత్రమే పృథక్కరణము జేసి వాని ఫలితమును వ్యక్తపఱచుటకు బూనుకొనును. కాబట్టి బయట మీ రెచ్చటికి జనినను ప్రయోజనము లేదు. మీ రాంతర ప్రపంచమున కలుగుటకు ద్యుక్తులు గావలెను. బాహ్య ప్రపంచమున నేమియు లేదు. మీ యందంతర్గర్భితమైన చైతన్యమనెడి యగాధ సముద్రమున నిర్భయముగాఁ మునుకుడు మీ హృదయ నికుంజమందు దాగియున్న రహస్యరత్నము నన్వేషింపుడు. యదార్థముగ నట్టి రహస్యరత్నమే గాంచదగినది. మీరు హృదయకమలమధ్యమందు నధిష్ఠించియున్న పూరుషుని దర్శించవలెను. అచటనే మీరు వానిని కనుగొనఁగలరు. అచట మీరు వానిని కనుగొనినపుడు, ఈ విశ్వమునందలి ప్రతిపదార్థము వానిని గుఱించి గానము సేయుచున్నటుల మీకుఁ దక్షణమే గోచరింపగలదు. ప్రథమమున మీరు వానిని మీయాత్మయందుఁ గాంచుడు. పిమ్మట మీరు వానిని యంతటను జూడగలరు.

ఇది ముఖ్యమైన సత్యము. సత్యములలో కెల్ల సత్యము. ఇదియే దివ్యజ్ఞానము. ఆధునిక ప్రపంచమున దివ్యజ్ఞానమును గుఱించి చేయఁబడిన జీవనంతంబగు పునః ప్రకటన మిదియె.

పిమ్మట దివ్యజ్ఞానము మనకు రెండు ముఖ్యసిద్ధాంతములను గుఱించి బోధించుచున్నది. అందొకటి ఈశ్వరుని యొక్క సర్వాంతర్యామిత్వము అనగా నీశ్వరుడంతటను అన్ని పదార్థ

---

*తలంపులు వేరు. తలంచెడు మనస్సు వేరు. అనిమానసిక కల్పనలను విభజించు పద్ధతులను నిరుపాధికము లందురు.

ములయందునుగలదు. ఆధునికదినములలోఁ బాశ్చాత్యులమ
స్కిష్క పేటిక ఈభావరత్నముచేఁ బ్రకాశించుచున్నప్పటికిని
తిరిగి ప్రబోధింపఁబడుచున్నందున బహుజనులకిది కొంతవ
ఱకద్భుతముగను, నవీనముగను, దోఁచబడినను ప్రతిప్రాచీన
మతగ్రంథమందీభావమే గనుగొనఁబడుచున్నది. ఈరీ విషయ
మునే మహామతగ్రంథమందైనను గ్రహింపవచ్చును. మనకం
దఱకును బ్రియమై నిత్యమూపయోగమందుండు శ్రీమద్భగవ
ద్గీతావాక్యమును గనుడు.

శ్లో॥ యచ్చాపిసర్వ భూతానాం
బీజంతదహమర్జున
నతదస్తివినాయత్స్యా
న్మయాభూతంచ రాచరమ్. 10. 39

శ్లో॥ అథవాబహునైతేన కిం జ్ఞాతేనతవార్జున,
విష్టభ్యాహమిదం కృత్స్నమేకాంశేనస్థితో జగత్. 10. 42

ఇక ప్రాచీనమతగ్రంథాంతరవిషయములను వదలి మిగుల
నవీనుల యాశయములు, విశ్వాసములను గొంతవఱకుఁ
బరిశీలించి చూచినయెడల పూర్వోక్తాభిప్రాయమే ప్రతిధ్వ
నించుచున్నది. 'ఆత్మయాత్మను గలసికొనగలదు;' అని టెనిసన్
మిక్కిలి తీవ్రముగా నొక చోటఁ బలికెను. అందువలన
వాఁడు (భగవంతుఁడు;)

"ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసములకంటెను, కరపాదములకంటె
ను మిక్కిలి సన్నిహితుఁడై ప్రకాశించుచున్నాఁడని కూడ
రూఢిగా సమర్థించెను."

అంతటను ఈశ్వరుఁడు తప్ప మఱియొకపదార్థము లేదు. నానావిధరూపాతిశయ రూపములందును, ఈశ్వరుఁడు తప్ప యన్యమేదియును లేదు. సమస్తసంకల్పములు సమస్తచిద్విలాసముల తనివె. అతడె నిత్యమైన చైతన్యప్రకాశము. వాఁడు మనయందున్నాఁడు. మన యమృతత్వము (Immortality) న కాధారభూతుఁడు వాఁడే. అమృతత్వము లేక వినాశరహితమైన జీవితమన నేమి? అది యొక మేరకంతు లేనికాలమని మాత్రమే భావము. కాలము, యుగముల తరువాత యుగములు, కల్పము తరువాత కల్పమును పేరిట తిరుగుచుండు చక్రము. మనుష్యుడమరత్వమునకంటె, చిరకాలస్థాయిత్వమునకంటె యతీతుఁడు. ఏల? కాలముయొక్క ఏ నియమము ననుసరించి ఏదియారంభనమ్యెనో, ఆనియమముననుసరించి యది యంతమొంది తీరవలెను. మానవుఁడు నిత్యుఁడు, సనాతనుఁడు. కాఁబట్టి యంతములేని యభివృద్ధికి మానవుఁడు ప్రయత్నించుచున్నాఁడు. ఈశ్వరుఁడెట్లు నిత్యుఁడో, మానవుఁడు నట్లు నిత్యుఁడు.

శ్లో॥ నజాయతే మ్రియతేవా కదాచి
న్నాయం భూత్వా భరితావాన భూయః,
అజోఽనిత్య శ్శాశ్వతోఽయం పురాణో
సహన్యతే హన్యమానే శరీరే.॥ గీత॥ 2. 20

మరణమన, ధరించినవస్త్రమును విడిచిపెట్టినటుల యని మాత్రమే భావము. మనుష్యున కవసరమైనపుడు మఱియొ

కవస్త్రమును ధరించుచున్నాఁడు. ఈశ్వరుఁడుండునపుడు మానవుఁడు నశించడు.

దివ్యజ్ఞానము బోధించు రెండవ ముఖ్యసిద్ధాంతమునకు మరలుదము. ఈసిద్ధాంతము మొదటిదాని కనుబంధము. ఈసిద్ధాంతమేమని యుపదేశించుచున్నది. అది యేకత్వమునకు సంబంధించిన సత్యము. సమస్తజీవకోటియందుఁ బ్రకాశించుచున్న చైతన్యము. ఏకమగుజీవముగాని, లేక ఏకమగు చైతన్యముగాని యుండజాలినయెడల సృష్టియందలి నామరూపములుగల ప్రతిపదార్థమునం దీశ్వరుడంతర్యామియైనయెడల సమస్తరూపములుం బరస్పరము సంబంధించియే యున్నవనుట స్పష్టము. అదియే, ఈశ్వరుని యంతర్యామిత్వమునుగురించిన యనివార్యమైన ఫలితము లేక ఉపసిద్ధాంత (Corollary)మని చెప్పవలెను. అదియే యేకత్వము. అదియే విశ్వమానవసౌభ్రాతృత్వము. ఈశ్వరుఁడు సర్వభూతాంతరాత్మగుఁడై నపుడు, అతడు సర్వవ్యాపియుఁగూడ [illegible]. ఆకారణమువలన నొకరికిచెరుపు జేసినయెడల, అది యందఱకును జెఱచినట్లగును. ఎచట జీవము (Life) కలదో, ఎచటరూపముకలదో అచట భగవంతుడుగలడు, ఏదియు నమ్మహాయేకత్వ వలనఁ బ్రత్యేకింపఁబడి మాయఁబడజాలదు. అనగా విశ్వవ్యాప్తమగు, ఈశ్వరచైతన్యమేసమస్తపదార్థములకుఁ బొత్తైన యేకసామాన్యజీవము. లేక ప్రాణము. అదియే నీతికినూలాధారము. ఈశ్వరచైతన్యము, వ్యాప్తముగను, అనుస్యూతముగనుండు విశ్వమునందు సమస్తపదార్థములు జీవవంతములై

యుండవలెను. ఈశ్వరునియొక్క సర్వాంతర్యామిత్వము మత మున కాధారభూతమై తదన్వేషమున మానవునియెట్లు సంతు ష్టిపఱచుచున్నదో, ఆప్రకారమే విశ్వవ్యాపకమగు ఏకత్వమే బాహ్యప్రపంచమున నీతికి (Morality) మూలాధారము. ఈ సూత్రము ననుసరించి యొకరికిమీరు కీడొనర్చునపుడు మీరు మీరే కీడొనర్చుకొనుచున్నారని భావము. మీరుతోడిసో దరునకు హానిచేయునపుడు, మున్ముందుగ మీరట్టిహానినిబొంద కుండతప్పించుకొనజాలరు. విషమునుదెచ్చి నోటిలోవేసికొనిన తరువాత, రక్తమందును, రక్తనాళములందును, శరీరముయొ క్క సమస్తభాగములయందును వ్యాపించి యపాయముగలు గఁజేయకమానునా? ఆవిధముననే యొకనివలన సంకల్పింపఁ బడు దుష్టసంకల్పముగాని చేయఁబడు దుష్కర్మము గానివిశ్వ మునందలి విశాలవిశ్వసాభ్రాతృత్వావ సాభ్రాతృత్వాదరణము విషవాయుపూరితముగఁ జేసి వేయగలదు. కనుక దివ్యజ్ఞానము వలన నీ యుభయసిద్ధాంతములు ప్రకటింపఁబడుచున్నవి.

నానావిధమతములు నానావిధ మార్గములు లేక క్రమములని నేనిప్పుడే వివరించియున్నాను. ఆమార్గము (Methods.)ల ననుసరించి మానవులీశ్వరాన్వేషముజేయు చున్నారు. ఈశ్వరాన్వేషమందు వారికి వేర్వేరు మార్గము లుండుటన్యాయమె. న్యాయమేగాదు. ఆవశ్యకమునుగూడ నేల? ఒకపద్ధతి (Method) యొకనికి సరిపడుచున్నది. మరి యొకపద్ధతి మరియొకనికి సరిపడుచున్నది మనము నానావిధ గుణములను నానావిధసంకల్పములనుగలిగి యున్నాము. అందు

వలన మనమనేకవిధములైన యవసరములనుగలిగియున్నాము. ఇంతియగాక మనము పరిణామక్రమమునందు (Evolution) భిన్న దశలయందున్నాము. మనలో గొందఱు పెద్దవారుగను కొందఱు చిన్నవారుగ నున్నారు. ఎవరును సమానముగ లేరు. కాని సత్య మన్ని ప్రదేశములయం దొకటి గనేయున్నది. దానిని వ్యక్తపఱచుటకు నూరులకొలది మార్గములునుగలవు. అట్లయ్యును, ఆసత్యము పరిపూర్ణముగ వ్యక్తబడజాలకున్నది. సత్యమువ్యక్తమగు నానామార్గములు -పూర్వముదహరింపబడిన రెండు భిన్నసిద్ధాంతముల ననుభవములోనికి తెచ్చుకొనిన మానవులవలన నాదరింపబడవలెను ఆయాపద్ధతులు లేకమార్గముల నాచరించువారు పరస్పరము నిందింపబడగూడదు. ప్రపంచమునందలి జీవవంతంబులును, నిర్జీవంబులు నగు మతంబులకు జెందిన మానవులకు, మనమేమియు నష్టమును గలుగజేయ జాలము. కారణమేమి ? ప్రతిమతమునందును కొంత ప్రత్యేక సహజలక్షణ సమన్వితంబగు పరిపూర్ణత్వము (Perfection) గలదు. జ్ఞాని ప్రతిపరిపూర్ణత్వమును సాధింపవలెను. మతముల నానావిధత్వమును గురించి, మనము సంభ్రమమొందవలసిన పనిలేదు. అందుకు మారుగ, సత్యమనునది మహాఘనవంతమై. నానావిధ యాకృతులలో నొక సరళరేఖపైన విచిత్రముగ చిత్రింపబడి గోచరమగుచున్నదని మనమందరము సంతసింపవలసిన విషయము. ప్రతియాకృతియు సుందరమైనదే. ప్రతి మతము మానవజాతికి దన స్వకీయమైన సందేశమును బ్రకటిం

చుటకు గొంత సత్యమును గలిగి యున్నది. కనుక దివ్యదృష్టము పరికించమలోనికి నానావిధమతములకుఁ బరస్పరముండు వివాదములను మాన్పుటకు మధ్యనొక 'సంధాత' (Peacemaker) వలె నవతరించుచున్నది. కనుక మనమేల కలహింపవలెను. భగవంతుఁడు మధ్యకేంద్రమువలె ప్రకాశించుచున్నాఁడు. మీరు పరిధి (Circumference) యొక్క యేబిందువునుండి యైనను వానివైపున కరుగ వచ్చును. ప్రతిమనుష్యుఁడును, తాను బయలుదేరిన, బిందువు ననుసరించి యాకేంద్రమువైపునకు భిన్నభిన్న మార్గముల ద్రొక్కుచుండగలఁడు. ఆప్రకారమే నానావిధమతముల స్థితియు మతములన్నియు నీశ్వరుని జేరుటకుఁ గావలసినమార్గములు. మీరు చెన్నపట్టణమున కేగవలసినయెడల దిక్సూచియందలి నాలుగుబిందువులలో నేబిందువునుండియైనను మీరు బయలు దేరి యేముఖముగా నడిచినను చెన్నపురినే చేరగలరు. అతిపురాతనమతములలో నొకమతమిట్లు చెప్పుచున్నది.

"మనుష్యులనేక మార్గములద్వారా నా (ఈశ్వరుఁడు) వద్దకేతెంచుచున్నారు. మనుష్యుఁడేమార్గమున వచ్చినను ఆమార్గముననే నతనికి స్వాగతమిచ్చుచున్నాను. ఏలయనఁగా మార్గములన్నియు నావే.

"అతినవీనములగు మతములలో నొక మతమిట్లు చెప్పుచున్నది.

"మాకు మతప్రవక్తలయెడ విరోధభావములేదు.

తిరిగి:

పసిపిల్లల యుచ్ఛ్వాస నిశ్వాసములెన్నియో భగవంతుని చేరుట కన్ని మార్గములు గలవనికూడ చెప్పుచున్నది. మనుష్యులందఱు సమానముగ లేరు. ఆకలి నివారణము కొఱకొక మనుష్యునికి యాహార మవసరమగుచుండ. మఱియొకడాకలి బాధచే బరితపించుచున్నను, అన్నమును వాంఛింపడు. ప్రతిమనుష్యుడును తన రుచియుక్తమైన జీవనాహారమునే నామములగాని సమూహమున గాని గ్రహించునుగాక, నానారూప జలభాండములు నదీతీరమునకుం దేబడుచున్నవి. జలము భాండాకృతిని బొందినను ప్రతిభాండమును నింపినజలమంతయు నొకటె. కాంబట్టి ప్రతిమనుష్యుడును తానుమెచ్చుకొనుచున్న తానాధిక్యత నొసంగుచున్న మతమనెడిపాత్రవలన జ్ఞానతీర్థమును గ్రహింపవచ్చును. నష్టమేమియును లేదు. ఒకడు నాగరికముగను శృంగారముగను గన్పట్టు గ్రీసుపాత్రముతో గ్రహింపవచ్చును. ఇంకొకడు ఈజిప్టుదేశపు పాత్రితో గ్రహింపవచ్చును. మఱియొకడు చక్రవర్తులుపయోగించుకొను శృంగారమైన చిత్రంపుపనిగలిగి శోభిల్లు సువర్ణపాత్రిము వంటిపాత్రిముతో గ్రిహింపవచ్చును. వేఱొకండుతన సహజ వక్రంపుహస్తములతోడనే గ్రిహింపవచ్చును. దాహముచే శుష్కించి పోవుచున్న కంఠనాళము బుద్బుదంబులచేం బులుబులుమని ప్రివహించు నదీజలంబులచే బిపాసదీర్చుకొను నంతకాలము, కలుగునష్టమేమి? పాత్రముయొక్క రూపనిర్మాణములను గుఱించి మనమేల కలహింపవలెను. అన్నిటియందును చైతన్యరూపక జలంబొక్కటియె.

మతప్రపంచమున, దివ్యజ్ఞానముయొక్క స్థానమిది. అది సకలమతములు తమతమమార్గమున మంచివేయనియు, ప్రతిమతమునుండియు, వానివాని తారతమ్యములను భావములను వివాదము నిమిత్తము వ్రాసిపెట్టుకొనుటకు మారుగా, స్వకీయభావములను వెంపొందింపఁ జేసికొనవలెనని యాధిగాఁ జెప్పుచున్నది. పిమ్మట దివ్యజ్ఞానమింక ననేక విషయములను గనఁబఱచుచున్నది. అది మతమునకును, నీతికిని, ఆధారభూత సీ గాక జీవితము యొక్క తత్వమునకును, రాబోవు ఆదివారములయందు వరుసగా నుపన్యసింపఁబడు విషయములకు సంబంధించిన విజ్ఞానమునకునుఁగూడ ముఖ్యాధారము. కారణమేమి? దివ్యజ్ఞానమువలననే మహాకాశమునందంతట వ్యాపించియున్న దృశ్యాదృశ్యలోకములను గురించియు, ప్రపంచము వృద్ధిపొందుటకు హేతుభూతంబులగు, పరిణామ, పునర్జన్మ, సిద్ధాంతములను గురించియు, ప్రకృతియందలి నానావిధస్థితిగతులకుఁ బరస్పరసంబంధమొడగూర్చునట్టి కార్యకారణ ధర్మమునుగురించియు, పిమ్మట మనుష్యుఁడు నానావిధకర్మ బీజములనువిత్తి వాని ఫలంబుల ననుభవించునట్టి లోకములనుగురించియు మనము గ్రహింపగలిగియున్నాము. ఈరూపముగ దివ్యజ్ఞానము జీవితముయొక్క తత్వమువలె మనకుఁ దోడ్పడుచున్నది. దివ్యజ్ఞానవిషయములయందు చైతన్యమునకు (Life) ప్రాధాన్యత్వము జడము (Matter) నకు సామాన్యత్వము నొసంగబడుచున్నది. జడముయొక్క నానా రూపములద్వారా చైతన్యప్రకాశ మభివ్యక్తమగు

చున్నది. కొందరు ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు చైతన్యము సంకల్పము లు భావనలు స్థూలపదార్థ సంయోగ ఫలితమని తలంచుచు న్నారు. కాని మేమట్లు భావించుచుండుటలేదు; చైతన్యా మలే స్థూలపదార్థములు సంయోగీకరణమొందుటకు గారణ భూతములుగ నున్నవని చెప్పుచున్నాము. దివ్యజ్ఞానవిషయ కోపదేశము లేముఖముగ బయలుదేరెనో, దానికభిముఖముగ హీజక్ అను తత్త్వశాస్త్రజ్ఞుని పరిణామసిద్ధాంతము లారంభ మయ్యెను:— సర్ విల్లియంకూర్క్సు అను సుప్రసిద్ధప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుఁడు, 27 సంవత్సరములకుఁ బూర్వము ప్రొఫెసరు టండాల్ స్థాపించిన బ్రిటిషుప్రకృతి శాస్త్రీయాభివృద్ధిసంఘ మునొక్క యధ్యక్షతను వహించుచు టండాల్‌గారి యభి ప్రాయమును దలక్రిందుచేసి ప్రకటించెను. ప్రొఫెసరు టం డాల్‌గారు 'మనము, చైతన్యమునొక్క నానారూపకశక్తులు జడపదార్థమునందే గలవని గ్రహింపవలెనని చెప్పెను. ఇందుకు విరుద్ధముగా చైతన్యమునందే జడపదార్థముల యొక్క నానాయాకృతులను, మార్పులను గాంచవలెనని కూర్క్సుగారు ప్రకటించిరి. దివ్యజ్ఞానముగూడ శాస్త్రీయ విషయమున కూర్క్సుగారి యభిప్రాయమునే యాదరించు చున్నది. కాఁబట్టి మానవుఁడు కాలప్రవాహమధ్యమున తరం గములవలనను, సుడిగుండములవలనను నిటునిటు దొర్లికొట్టు కొని పోవు తృణమాత్రుఁడగుటకు మారు తనయందలి చిచ్ఛక్తులను, సంకల్పశక్తివలన నభ్యసించి యనుష్ఠించుట ద్వారా తన యదృష్టమునకు తానే నిర్మాణకుఁడగును.

అనగా విధికి తాను లోఁబడక, తన యిష్టప్రకారము విధి యేర్పడును. మనోనిగ్రహమువలన ననగా విధేయతవలన బ్రకృతిని జయింపవలెను. అందువలన నొకవ్యక్తి తనను బానిసగాఁ జేసి స్వాధీనుఁగూరుచుండ బెట్టిన మాయాప్రకృతిని (Nature) జ్ఞానబలమువలన తన యిచ్ఛవచ్చినటుల నుపయోగించుకొనఁ గలడు. కాఁబట్టి తత్త్వశాస్త్ర సంబంధముగ విచారించినను దివ్యజ్ఞానముకూడ స్థూలప్రపంచమును (జగత్తు) మిథ్యయనియే చెప్పుచున్నది కారణమేమి? జడము చిత్తునకుపకరణమనియు, సంకల్పమునకు పదార్థములను, సృష్టించుటయు, ఆకారమేర్పరుచుటయు మున్నగు శక్తులుకల వనియు దివ్యజ్ఞానము ప్రకటించుచున్నది.

ఇక మానవ సంకల్పవృక్షముయొక్క యొక మహాశాఖయని చెప్పఁబడు ప్రకృతిశాస్త్రవిషయమునకు మరలుదము. శాస్త్రమనగాఁ (Science) గొన్ని విషయములను గురించి చేయఁబడు అవలోకము, ఆయవలోక విధానము ననుసరించి సాధింపనగు ఊహలన్నియు నేర్పఁబడి క్రమముగా నెత్తి వ్రాయఁబడును. పిమ్మట అవి సిద్ధాంతములుగ (Laws) బ్రకటింపఁబడును. ప్రకృతిశాస్త్రము భౌతికవికారములయొక్క యవ్యక్తస్థితినుండి యీ క్రమమైన విశ్వము జనించెనని చెప్పుచున్నది. దివ్యజ్ఞానమును వ్యక్తీకరించు ప్రకృతిశాస్త్రమునకును నవీనప్రకృతిశాస్త్రమునకును గల ముఖ్యభేదమును వివరించుచున్నారు. నవీనప్రకృతిశాస్త్రము మనలోకమేగాక, ఇతర లోకములయొక్క ప్రకృతి సంబంధములకు మార్పు

లను మానవుఁడు తనబుద్ధీంద్రియముల ద్వారా కనుగొనవచ్చు నని చెప్పుచున్నది. కాని వానిఫలితములు తఱచుగాఁ బ్రమాదముల కాస్పదమగుచున్నవి. ప్రకృతిశాస్త్రసంబంధమైన పరికర్మములయందు (Operations) మిక్కిలి సున్నితమైన యుపకరణములను ప్రయోగించుట ద్వారా మనుష్యుని బుద్ధియు, ఇంద్రియవర్గమును వికాసమొందుచున్నను ప్రకృతిశాస్త్రము, భౌతిక వికారము (Physical phenomena) లను గురించియేగాక, మస్తిష్కజన్య వ్యాపారములగు నిద్రా పారవశ్యాదులను గురించికూడ పరిశోధింపఁబోవుటకు త్వరపడుచున్నది. సర్ విల్లియం క్రూక్సువంటి కొలఁది పురుషులుమాత్రమే మస్తిష్కమునందు (Brain) బసచేయుచున్న చిత్తునకంటె విశాలమయిన చైతన్యముయొక్క అస్తిత్వమునందు నమ్మకముగలవారు గలరు. సర్ ఆలివరులాడ్జి అనునాయన మానవుని చైతన్యమును వర్ణించునపుడు మహాసముద్ర మధ్యమునబూర్ణవేగముతోఁ బ్రయాణముచేయుచున్న యోడవలెనున్నదనినుడివెను; మస్తిష్కస్థితచిత్తు (Brain consciousness) సముద్ర జలమున మునింగియున్న ఓడయొక్క స్థూలభాగమువలె నున్నదని కూడయుపమించెను. కాని ప్రామాణికమగు ప్రాచీన శాస్త్రవిషయము (orthodox) గాదు. ఈవిషయము నింతకంటె విశాలవంతముగఁ జేయవలెనన్న నొక నూతన శాస్త్రీయపద్ధతి నవలంబింప వలసివచ్చును. ప్రకృతిశాస్త్రము సరియైనమార్గముననున్నను, అదిపరిశోధిం

చునట్టి యనేకభౌతిక వికారములు స్వాభావికమైన యుందిరి యములవలననేమి, సున్నితమైన యుపకరణములు వలననేమి, యవలోకమున కసాధ్యములై మిగుల సూక్ష్మరూపమున నున్నవి. కాబట్టి ప్రకృతిశాస్త్రముయొక్క గురుత్వములేక ప్రామాణికత (wieght)విశాల విశ్వదృష్టికి విరుద్ధముగదోచు చున్నది. నవీన ప్రకృతిశాస్త్రము యొక్క స్థితియొకవృక్ష శాస్త్రజ్ఞునిస్థితితోఁ దుల్యమైనది.

వృక్షశాస్త్రజ్ఞుఁడు సరస్సుః దలి కమలములను, పరీక్షించుటయందు జలోపరిభాగంబునఁ గనఁబడు దానిపత్రిములయొక్క అగ్రములను అంచులను వర్గీకరించి యతిజాగ్రితతో వానిజాతులను వ్రాసి గుర్తుపెట్టుకొనుటతోఁడనే తృప్తిపొందుచున్నాఁడు. కాని జలాంతర్భాగమందున్న కాడను, ముకుళించుకొని నీటిపై పునరు గొంచెము వంగియున్న మొగ్గలను, వేళ్ళనుగురించి పరిశోధించకయే వెళ్ళుచున్నాఁడు. ఇది ప్రకృతిశాస్త్రముచేయు పరిశోధనావిధానము.

దివ్యజ్ఞానమునకు సంబంధించినశాస్త్రము (Sceince) సృష్టియందలిజడము(Matter)యొక్క నానావిధక్రమములను లెక యవస్థలనుసంకల్పముయొక్క అభివ్యక్తమని తెలియఁజేయు చున్నది. యోగశాస్త్రము మనకుఁ గనబడునట్టి యీలోకమే గాక యనేక దివ్యలోకములు వాయువుకంటె సూక్ష్మతరమయిన భూతములచే నిర్మాణమొందినట్టి యనేక దివ్యలోకములుగలవనియు, ఆలోకములు వేరువేరుగా నెచ్చటనో **యుండక యొకదానిలో నొకటి దూరుకొని (ఓతప్రోతన్యా**

యముగ) ఈవిశాలమైన బ్రహ్మాండమును నిర్మించుచున్నవనియు ఈనిర్మాణమంతయు జడమే (Matter) యనియు ఈలోకము మానవునివలన యవలోకింపఁబడి పరీక్షింపఁబడి, గ్రహింపఁబడుటకు దగినవిగా నున్నవనియు బ్రకటించుచున్నవి.

ఏవిధమున జూచినను, మానవుడీ స్థూల ప్రపంచమునకు మాత్రమే పరిమితుఁడై యుండలేడు. జడ పదార్థముల యందు సంభవించుచుండు వికారముల నవలోకించుటయందును కలడు. వాని యందణగియున్న ధర్మములను గనిపెట్టుటయందును, మానవజాతియందు కొందఱు సమర్థులై నవీన భావములను వికసింపఁజేయగలిగి యున్నారనియు, ఆకారణమువలన మానవజాతి, పరిణామ సోపానముల సోపానములలోఁ గొన్ని సోపానముల నిదివరకే దాటినదని, దివ్యజ్ఞానము ప్రకటించుచున్నది.

మనశ్శక్తులు, కేవలము బాహ్యేంద్రియముల ద్వారమున నే పనిసేయవు. అవియంతరింద్రియముల ద్వారా నైనను పనిసేయుచున్నవి. ఈయంతరింద్రియసహాయముతో శాస్త్రము(Science) తన పరిశోధనలను వ్యాపింప జేయుచున్నది. తార్కిక (Reasoning) అవలోకన (Observations) ముల యొక్క పద్ధతులను బ్రయోగించుచు, వానిఫలితాంశములను మూలసిద్ధాంతములనుండి యాకర్షించుచున్నది. అంతరింద్రియవికాసము సిద్ధించిన వారలవలన నింకను సంప్రతింప బడని విషయములను గురించి నిదివరకేగావింపఁ బడిన యవలోకన

ములను మనమిప్పుడు సత్యములని యంగీకరింపవలసిన పనిలేదు. కాని మనము వానిని ఊహాప్రమాణములుగ (Hypothesis) చేకొనవచ్చును. ఆ ప్రమాణముల ననుసరించి మనము శాస్త్రీయ ప్రయోగములు (Experiments) ను నిర్మించుకొనగలము. ప్రతి శాస్త్రప్రపంచమునను నాయా శాస్త్రములయం దారితేరిన పూర్ణానుభవజ్ఞులు గలరు. ప్రతి శాస్త్రాభ్యాసమునకును దానికి యవసరమగు నియమములు, అవస్థలు గలవు. ఒకడు జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞుని కడకేగి 'అయ్యా! నాకు జ్యోతిషమును నేర్పుడని ప్రార్థించిన యెడల అతఁడే మనును? "నీకు గణితము తెలియునా?' యని ప్రశ్నించును. తెలియదని విద్యార్థి యనినయెడల జ్యోతిషమునం దుత్తమ పరిజ్ఞానమును వడయుటకు గణితము నేర్చుకొనుట యావశ్యకమని యుపదేశించును. ఒక మనుష్యుఁడు నౌకాపంచాంగ సహాయమున సముద్రయానమొనర్పవచ్చును. తననిమిత్తము తాను మానములను (Tables) నిర్మించుకొన సమర్థుఁడు కాకపోయినను, సముద్రయానము పూర్తియగువరకు ఆపంచాంగమునందలి • సంవర్గమానము (Logarithm) నుపయోగించుకొనవచ్చును.

అట్లయ్యును, నావికుఁడందలి పద్ధతులను పూర్ణముగ గ్రహించెననియా? కాదు. సాధారణముగ సత్యములనివిశ్వసింపఁబడు నౌకా శాస్త్రానుభవజ్ఞులు వివరించి వ్రాసిపెట్టిన

• సంవర్గమానమనగా సముద్రములో ఓడపోయిన దూరమును కనుగొను గణితపద్ధతి.

విధానము (Methods) లపైన నాధారపడెనని భావము. మనముగూడ నట్లు అవసరమైన ప్రాథమిక విజ్ఞానమును పడసిన వారట్టి శాస్త్రీయ వివరణము (Statements) లను బరీక్షించ గలరు ఆవివరణములు (Statements) భావికాలమందుఁ జేయ బడు పరిశోధనలనిమిత్త ముపయోగపడగలవు. ఏశాస్త్రాభ్యాసమునకైనను, విద్యార్థి యర్హతగలవాడై యుండవలెను. ఆశాస్త్రమునందు సమ్యక్ జ్ఞానమును వడయుటకుఁ గావలసిన కాలమును తగిన సమర్థతయు నావశ్యకము లేదా వేఱొకరి ముఖముగ నట్టిశాస్త్రవిషయములను గ్రహించుట (Second Hand Knowledge) ద్వారా తృప్తిజెందవలెను. ఏశాస్త్రము నభ్యసింపదలచినను తగినయవకాశము తగినయోర్పు అత్యావసరము. వీనికిఁదోడు తగినసమర్థతయు నత్యావసరము. ఇట్టి యనుకూలము లబ్బియున్న మానవుఁడే శాస్త్రమందయిన కృషి జేసినయెడల నాశాస్త్రజ్ఞానము దృఢవంతమై యుండనోపును. ఏశాస్త్రవిషయమును గురించి విచారించినను కొన్నియవస్థలు లేక నియమములవసరమై యొప్పారుచున్నవి.

చూడుము ! వృక్షశాస్త్రజ్ఞునికి యవలోకన శక్తిగావలెను. సంగీతశాస్త్రజ్ఞునికి, స్వరగ్రహణమందును, రాగమందును, స్వారస్యమును గనిపెట్టుశక్తిగావలెను. అటులనే యోగశాస్త్రమందు దానికి కావలసిన ముఖ్యలక్షణములు మనుష్యునకుండవలెను. యోగశాస్త్ర మింకను నిట్లు చెప్పుచున్నది. సూక్ష్మలోకములనుగురించి భద్రముగా పరిశ్రమజేసి తెలిసికొన గోరితిరేని, ప్రథమమున మీరు మీస్థూల (physical)

సూక్ష్మ (Astral) కారణశరీరము (mental లను బహిష్కరిం తములుగఁ జేసికొనవలెను. ఏలయనగా; ఉన్నతపరిశోధన లకుగాను మీకు స్వచ్ఛమైన శరీరములనెడి యుపకరణము లుండి తీరవలెను.

చూడుడు! దూరదర్శినియందు గాని సూక్ష్మదర్శిని యందుగాని యద్దములు బిరుసెక్కి యున్నపుడిళ్ల మలినములుగానున్న యెడల, ప్రతిబింబము కూడ కళంకపడును. అటువలెనే, అపరిశుద్ధసంకల్పములు, క్రోధములు పరిశోధకుని దృష్టిని (investigator) మాలిన్యపరచును. కనుక మలిన మనస్కులూర్ధ్వలోకములలోనికి జాగ్రతగా, వాని యాథార్థ్యమును నిరూపించుచు పరీక్షించుచు నిరభ్యంతరముగఁ బ్రవేశింపఁ జాలరు.

ఈ ప్రకారము దివ్యజ్ఞానము మతమును గురించియు, తత్త్వమును గురించియు, శాస్త్రమును గురించియు గొంచెమించు మించుగా వర్ణించియున్నది. ఈ మూడు ప్రకరణములలో, ప్రతివానిని గూర్చి దివ్యజ్ఞానము మనకు సవిస్తారముగ బోధింపవలసి యున్నది. దివ్యజ్ఞానము, మతమునకు, నీతికిని, నిలుచుట కాధారమిచ్చుచున్నది. తత్త్వశాస్త్రమును గురించి ముచ్చటించునపుడు జీవితము యొక్క సమస్యలను బరిష్కరించుచున్నది. శాస్త్రమును గురించి ప్రసంగించునపుడు జ్ఞానసాధనకు నవీనమార్గములను జూపుచున్నది. అది జీవితమును బ్రకాశవంతముగ చేయుచున్నది. అది వ్యక్తులయందును, సంఘములయందునుగల భేదములనుగురించి బోధించుచున్నది.

అది ప్రకృతియందలి యపారసముద్రమునందలి నవీనభావ
రత్నములను సంగ్రహించువిధానమును మనకు జూపుచున్నది.
చివరకు దివ్యజ్ఞానము మానవజీవితమున కర్హమైన గొప్ప
సత్యాన్వేషకులకు ప్రసాదించుచున్నది. అది మానవసంఘ
మునకు భావములనాక్షించు పరమాదర్శములను (Ideals)లను సంకీ
ర్తించుచున్నది. అపరాధములకు క్రియలకు మానవకోటిని,
దుఃఖములనుండియు, కష్టములనుండియు,
పాపములనుండియు లేవనెత్తుచున్నది. ఎట్లు? పాపము, దరి
ద్రము, దుఃఖము యివన్నియు నజ్ఞానఫలములు. అజ్ఞానమే దుః
ఖమునకు కారణము. పరస్పరవివాదములు, పరస్పరజాతి మ
మత్సరములు, పరస్పరవినాశసూచకములగు సాంఘికయుద్ధ
ములు, దరిద్రులదుఃఖము, భార్యాపుత్రుల రక్షణోపాయమును
గను దాటిగాంచని మానవుని నిరాశయు, ధైర్యముగోల్పోయి హృ
దయము బద్దలైన, భార్యలయొక్కయు, పరిత్యజింపబడినగృహి
ణులయొక్కయు, ఆర్తనినాదము; పసిపిల్లలరోదనము, నిస్సహా
యస్థితియందు శోచించుచున్న వనితయున్నిటికిపైన మొక్కపాట
నము మ్రోగుచున్నది. ఏమని? మానవునియొక్క వ్యాకులతను
అనివార్యమునగు అదృష్టము లేక, విధి (Destiny) సుఖముగాని
దుఃఖముకాదని గంట మోగినట్లు ధ్వనించుచున్నది. దుఃఖ
మజ్ఞానజన్యము, దరిద్ర మజ్ఞానజన్యము బాహ్యములైన దౌ
ర్భాగ్యస్థితులు క్షణభంగురములు ఇవి మన జ్ఞానాభివృద్ధి
ననుసరించి నశించుచుండును. మన యందలి యాత్మ శాశ్వత
మైనది. దానిస్వభావమానందము. ఏల? ఈశ్వరుడానంద

స్వరూపము. మీరట్టి బ్రహ్మానందమునందు సహభాగులు. కనుక మీ రజ్ఞానమును దాటి జ్ఞానప్రకాశమును గాంచిన యెడల మీజీవితమున దుఃఖమనునది యొకదృశ్యమగును. దుఃఖములు మనస్సీయకృత్యములేగాని వేరు కావు. కాబట్టి మనము వేనిని కల్పించుకొని యున్నామో వానిని మన మంత మొందింపగలము. భగవత్సంతతియగు మానవులారా! మీరు ప్రకృతినిర్మితమైన లోకమునసే గలరు. ఏల? ఆత్మ ప్రకృతికి యధిపతి యగుచున్నది. మీ రానందమునసే జన్మించియున్నారు. మీకు సుఖము బోధింపఁ జాలనివిషయమును నేర్చుకొనుటకు మాత్రము మీరు దుఃఖసముద్రమున తాత్కాలికమునకుగాను మునుగుదురు. పిదప పరాధీనము చేయవల్లకాని సొత్తగు మీసౌఖ్యపదవికి మరలుదురు. బ్రహ్మజ్ఞానము యొక్క ప్రతిసందేశకుని సంతోష ప్రకటనమిదియే. అజ్ఞానమువలన సంభవించు మీకష్టములు జ్ఞానమువలన సమసిపోగలవు. ఆనందమే మీ యత్యంతరస్వభావము. దానినుండియే మీరు వచ్చుచున్నారు. దానినిగురించియే తిరిగి యేగుచున్నారు.

—::(o)::—